

МАТЕРІАЛИ

**II науково-практичної
internet-конференції з
міжнародною участю
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКОСТІ, МЕНЕДЖМЕНТУ І
ЕКОНОМІКИ У ФАРМАЦІЇ І
ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я»**

(19 січня 2024 р.)

*Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство освіти і науки України
Національний фармацевтичний університет
Кафедра управління та забезпечення якості у
фармації*

МАТЕРІАЛИ

**II науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ, МЕНЕДЖМЕНТУ І
ЕКОНОМІКИ У ФАРМАЦІЇ І ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я»
(19 січня 2024 р.)**

MATERIALS

**of II scientific and practical internet-conference
with international participation
«ACTUAL PROBLEMS OF QUALITY, MANAGEMENT,
AND ECONOMY IN PHARMACY AND HEALTH CARE»
(19 January 2024)**

Харків

2024

УДК 330.101:615.1

Редакційна колегія:

Головний редактор:

проф. Крутських Т.В.

Члени редакційної колегії:

проф. Посилкіна О.В., проф. Літвінова О.В.

Реєстр з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій: реєстраційне свідоцтво № 589 від 11.12.2023 р.

Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я: матер. II міжнарод. наук.-практ. internet-конференції з міжнар. участю, Харків, 19 січня 2024 / ред. кол.: Т.В. Крутських, О.В. Посилкіна, О.В. Літвінова, Харків : НФаУ, 2024. – 515 с.

Actual problems of quality, management, and economy in pharmacy and health care: materials of II scientific and practical internet-conference with international participation. January 19, 2024 / ed. board. : T.V. Krutskikh, O.V. Posilkina, O.V. Litvinova, Kharkiv : NUPh, 2024. – 515 p.

Збірник містить матеріали II науково-практичної конференції, які присвячені обговоренню наукових та практичних проблем управління якістю і менеджменту в фармації і охороні здоров'я; визначенню напрямів удосконалення господарської й інноваційної діяльності підприємств (організацій, закладів) у ринковій економіці, підготовки сучасних кадрів із залученням вчених, фахівців-практиків, викладачів навчальних закладів та дослідників, докторантів, аспірантів, підприємців з України та зарубіжжя.

Матеріали подаються мовою оригіналу

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Котвіцька А.А. – доктор фармацевтичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, в.о. ректора Національного фармацевтичного університету (голова);

Федосов А.І. – доктор фармацевтичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного фармацевтичного університету (співголова);

Владимирова І.М. – доктор фармацевтичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного фармацевтичного університету (співголова);

Крутських Т.В. – доктор фармацевтичних наук, професор, завідувачка кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету (співголова);

Коваленко С.М. – доктор фармацевтичних наук, професор кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету (співголова);

Посилкіна О.В. – доктор фармацевтичних наук, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету (співголова);

Літвінова О.В. – доктор фармацевтичних наук, професор кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету;

Братішко Ю.С. – доктор фармацевтичних наук, професор, завідувачка кафедри організації, економіки та управління фармацією Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету;

Гладкова О.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету;

Глєбова Н.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету;

Деренська Я.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету;

Зборовська Т.В. – кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету.

Серветник Д.О., Зборовська Т. В. Національний фармацевтичний університет, м. Харків Системи енергетичного менеджменту в діяльності вітчизняних підприємств	470
Слепова О.О., Образенко М.С., Беляєва О.І. Одеський національний медичний університет, м. Одеса Сучасні підходи до менеджменту пацієнтів з запальними захворюваннями верхніх дихальних шляхів	473
Степаненко В.В., Гладкова О.В., Братішко Ю.С. Національний фармацевтичний університет, м. Харків Управління якістю трудового життя персоналу	475
Струкова Д.Є., Крутських Т.В. Національний фармацевтичний університет, м. Харків Основні аспекти процесу внутрішнього аудиту на підприємстві	478
Сущук Н.А., Мусаєва Нармін Парвіз КИЗИ Одеський національний медичний університет, м. Одеса Маркетингові дослідження ринку лікарських препаратів для лікування ревматоїдного артриту	481
Унгурян Г.В., Башли Х.В., Волощук Х.Ю. Одеський національний медичний університет, м. Одеса Штучний інтелект у фармації	483
Фальчук М.П., Літвінова О.В. Національний фармацевтичний університет, м. Харків Науково-практичні підходи щодо побудови системи оцінки науково-технічного потенціалу фармацевтичного підприємства при формуванні стратегії розвитку	486
Федюніна Н.С., Братішко Ю.С. Національний фармацевтичний університет, м. Харків Формування системи управління медичними лабораторіями відповідно до ISO 15189:2022	488
Францішко А. Д., Лісна А.Г. Національний фармацевтичний університет, м. Харків Удосконалення управління фармацевтичним підприємством на засадах антикризової стратегії	491
Хорішко А.М. Науковий керівник: Томілін О.О. Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава Розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації	494
Чала К.Ю. Науковий керівник: Андрієнко М.М. Національний авіаційний університет, м. Київ Роль інновацій та ефективної екосистеми у розвитку фармацевтичної галузі та економіки країни	497

Сущук Н.А., Мусаєва Нармін Парвіз КИЗИ

Одеський національний медичний університет, м. Одеса

Маркетингові дослідження ринку лікарських препаратів для лікування ревматоїдного артриту

natali.sushchuk@gmail.com

Вступ. Ревматоїдний артрит (РА) розглядається у всьому світі як одна з найбільш розповсюджених патологій та найбільш значущих медичних та соціально-економічних проблем сучасного суспільства. РА - це системне запальне захворювання сполучної тканини з переважним ураженням суглобів за типом хронічного прогресуючого ерозійно-деструктивного поліартриту. Поширеність хвороби збільшується з віком (пік захворювання припадає на період 30-50 років), майже втричі частіше зустрічається у жінок.

Втрата працездатності і зростання інвалідності є найважливішим соціально-економічним наслідком РА. Непрацездатність може виникати вже на ранній стадії розвитку хвороби і стає позитивною проблемою у 27 % хворих протягом перших трьох років після початку хвороби, а через 8-11 років виникає приблизно у 85 % пацієнтів, які потребують постійного сучасного медикаментозного лікування, проведення реабілітаційних заходів, обов'язкової госпіталізації при загостренні хвороби, нерідко складних ортопедичних оперативних втручань. Рівень смертності у хворих на РА принаймні у два рази вищий, ніж у загальній популяції. Цей показник погіршується з кожним роком. Лікування хворих на РА потребує значних коштів, які суттєво перевищують витрати на лікування більшості хронічних захворювань, у тому числі, онкологічних.

Мета дослідження - вивчити фармацевтичне забезпечення лікарськими препаратами (ЛП), що призначаються, згідно з протоколом надання медичної допомоги хворим на РА (наказ МОЗ №263 від 11.04.2014 р.) та проаналізувати їх маркетингові характеристики.

Матеріали і методи дослідження. Для визначення повноти асортименту ЛП було використано 15-й випуск Державного формуляру лікарських засобів, міжнародна класифікаційна система АТС (Anatomical Therapeutic Chemical Classification), державний реєстр ЛЗ, цінові пропозиції ресурсу Щотижневника «Аптека».

Отримані результати. Для лікування РА найчастіше використовуються наступні групи за АТХ-класифікацією: M01-протизапальні та протиревматичні засоби, N02 - кортикостероїди для системного застосування, L04 - імунодепресанти та L01 - протипухлинні препарати. На фармацевтичному ринку України існує розмаїття ЛЗ за торговими назвами та лікарськими формами. Це надає можливість вибору ЛЗ з урахуванням їх ефективності та вартості, що може суттєво впливати на вартість лікування хворого. Так, виробництвом препаратів групи M01 займаються переважно іноземні виробники, а саме 39 заводів, та лише 9 вітчизняних виробників. Найменшу увагу вітчизняні виробники приділяють групі хворобо-модифікуючих протиревматичних препаратів (ХМПРП) і біологічним агентам. На відміну від зарубіжних виробників, вітчизняні - виробляють більшу кількість препаратів групи глюкокортикостероїдів, що в свою чергу зумовлює їх економічну доступність для населення. Слід зазначити, що серед країн-виробників досліджуваних ЛЗ питома вага (20%) припадає на вітчизняне виробництво, на долю Німеччини - 14%. Серед імпортованих ЛП також слід відмітити Індію (11%) та Словенію (10%). Серед «інших» виробників на ринку України представлені препарати таких країн як Туреччина, Швейцарія, Іспанія, Нідерланди, Фінляндія, Греція, Польща, Італія, Сербія, Мальта, Велика Британія, Бельгія.

Аналіз загального асортименту фармакотерапевтичних груп за ціновими пропозиціями показав, що найбільша вартість ЛП з групи ХМПРП - у "Плаквенілу", з групи глюкокортикостероїдів - "Солу-медрол", з групи нестероїдних протизапальних та протиревматичних засобів - "Династат" і з групи біологічних агентів - "Мабтера". Найбільш доступними для населення є препарати вітчизняного виробництва, найменш доступними - препарати парекоксибу та еторококсибу зарубіжного виробництва.

Висновки. Відповідно до проведених досліджень фармацевтичного ринку було встановлено, що на сучасному етапі на фармацевтичному ринку України переважають певні групи ЛП вітчизняних виробників, які є економічно доступними для пацієнтів в умовах обмежених фінансових ресурсів, але актуальним постає збільшення виробництва саме ХМПРП та біологічним агентам, адже пацієнтам з РА необхідний доступ до декількох препаратів з різними способами дії та інколи їм може знадобитися кілька послідовних видів терапії протягом життя.